

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Vitruvii ... De architectura libri decem

**Vitruvius
Frontinus, Sextus Iulius**

Argentorati, 1543

Cap. XVIII

[urn:nbn:de:bsz:31-128539](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128539)

habet foraminis proportionem, sed erit quod opus erit ad usum brachij
 ::::: longitudo foraminum. VI ::::: crassitudo in radice foraminis in extre-
 mis. F. De Balistis & catapulis symmetrias, quas maxime expeditas pu-
 tavi, exposui. Quemadmodum autem contentionibus ea temperentur, e-
 neruo capilloq; tortis rudentibus, quantum comprehendere scriptis po-
 tuero, non praetermittam.

DE CATAPULTARVM BALISTARVM.
 que contentionibus & temperaturis.
 CAP. XVIII.

SVMVNTVR tigna amplissi-
 ma longitudine, supra figuntur
 cheloniam, in quibus includuntur sucu-
 lae. Per media autem spatia tignorum
 infecantur & exciduntur forama, in
 quibus excisionibus includuntur capi-
 tula catapularum, cuneisq; distin-
 tur, ne in contentionibus moueantur.
 Tum uero medioli aerei in ea capitu-
 la includuntur, & in eos cuneoli fer-
 rei, quos $\epsilon\omega\sigma\chi\iota\delta\alpha\varsigma$ Graeci uocant,
 collocantur. Deinde ansae rudentum
 induntur per foramina capitulorum,
 & in alteram partem traiciuntur:
 deinde in suculas conijciuntur, inuol-
 uunturq; uectibus, uti per eas exten-
 rudentes, cum manibus sunt tacti, aequalem in utroq; sonitus habeant re-
 sponsum. Tunc autem cuneis ad foramina concluduntur, ut non possint se-
 remittere. Ita traiectione in alteram partem, eadem ratione, uectibus per sucu-
 las extenduntur, donec aequaliter sonent. Ita cuneorum conclusionibus
 ad sonitum musicis auditionibus catapulae temperantur.

Balistas saxa, catapulis & scorpionibus sagittae faciebantur, ut ex authoris scriptis uidere licet. Balistae autem diuersis machinis tendebantur, & uarijs rationibus efficiebantur. Quarum hanc unam, quae hic graphice descripta est, ex pluribus minus

bus minus corruptam selegi, uti ex ea, si quis fructus haberi
poret, non moerentur studiosi carentia schematis. ¶

DE OPPUGNATORIIS DEFENSORIIS QVIB

rebus, & primum de arietis inuentione, eiusq;
machina. CAP. XIX.

DE his rebus quæ potui dixi, restat mihi de oppugnatorijs rebus,
quemadmodum machinationibus, & duces uictores, & ciuitates
defense esse possint. Primum ad oppugnationes aries sic inuentus memo-
ratur esse. Carthaginenses ad Gades oppugnandas castra posuerunt: cum
autem Castellum ante cœpissent, id demoliri sunt conati: posteaquam non
habuerunt ad demolitionem ferramenta, sumpserunt tignum, idq; mani-
bus sustinentes, capiteque eius summum murum continenter pulsantes,
summos lapidum ordines deiiciebant, & ita gradatim ex ordine totam
communionem dissipauerunt. Postea quidam sâber Tyrius, nomine Pe-
phasmenos, hac ratione & inuentione inductus, malo statuto ex eo, alte-
rum transversum uti trutinam suspendit: & reducendo & impellendo
vehementibus plagis deiecit Gaditanorû murum. Cetras autem Calcedo-
nius de materia primum basim subiectis rotis fecit, supraq; compegit ar-
rectarijs & iugis uaras: & in his suspendit arietem, corijsq; bubulis te-
xit, uti tutiores essent qui in ea machinatione ad pulsandû murum essent
collocati. Id autem, quod tardos conatus habuerat, testudinem arietariam
appellare cœpit. His tunc primis gradibus positis ad id genus machinatio-
nis, postea cum Philippus Amyntæ filius Byzantiû oppugnaret, Polydus
Theſſalus pluribus generibus & facilioribus explicauit, à quo receperunt
doctrinam Diades & Chereas, qui cum Alexandro militauerunt. Itaq;
Diades scriptis suis ostendit se inuenisse turres ambulatorias, quas etiam
dissolutas in exercitu circumferre solebat: præterea terebram, & ascen-
dentem machinam, qua ad murum plano pede transitus esse posset, &
etiam coruum demolitorem, quem nonnulli gruem appellant. Non minus
uicibatur ariete subrotato cuius rationes scriptas reliquit. Turrem autem
minimam ait oportere fieri ne minus altitudinis cubitorum .lx. latitudinem
xvij. Contracturam autem summam imæ partis quintam. Arrectaria
in turris imo dodrantalia, in summo semipedalia. Fieri autem ait oportere
eam turrem tabulatorû decem, singulis partibus in ea fenestris. Ma-

s habeant re-
non possint se-
tibus per sus-
onclusionibus

ittæ faciebâ
item diuersi
ficiebantur.
est, ex pluri-
bus minus